

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ES A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Kiadóhivatal:
Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutca 2 ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre „ 25 „

Hirdetési díj:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczar.
Nyilttér minden sor 10 kr.

A kir. tanfelügyelő jelentése.

Megyénk új tanfelügyelője alig hogy közénk jött, már a legközelebbi hónapban 20 iskolát látogatott meg, hogy személyes tapasztalatok és észleletek alapján, megismerkedjék népnevelési ügyünk állapotával.

A kir. tanfelügyelő ezen utjában közoktatási törvényünk ideális követelményeinek nagyszabású mértékével mérte tanítóink, iskoláink és népünk kulturális működését és állapotát. Nem esoda tehát, ha a közg. bizottsághoz intézett jelentésében, a 20 iskolában tett tapasztalata nyomán, úgy nyilatkozik, hogy a népnevelés ügye a lehető legalacsonyabb fokón áll.

Magunk sem tartjuk azt valami fényesnek, de ha a kir. tanfelügyelő ismerte volna a tíz év előtti állapotokat, itélete akkor enyhébben hangzott volna. Es szem előtt tartva népünk szegénységét és hitfelekezeti hatóságainknak a kimerülés határáig menő áldozatkészségét, a 10 éves eredmény, ha nem is abszolút, de az adott kényszerhelyzetben kétségkívül relatív haladást mutat fel.

Hogy sok itt a teendő, egyiránt a tanítók, a felekezetek s a kormány részéről az tagadhatlan s hogy mily nagyok, mily a hiányok, annak ilusztrálásául álljanak a kir. tanfelügyelő jelentésében foglalt következő adatok.

1. *Séles-kellemesi rk. iskola.* Ezen iskola elhanyagolt állapotban van; hiányos felszereléssel. Pedig kevés költséggel jó karba lehetne hozni. Hoffenberg tanító tőle telhetőleg iparkodik tanítani, s bizonyos eredmény tőle meg nem tagadható, annál silányabb Goldberger osztálya, ki maga is esekély képzettségű ember s inkább kenyérkeresetből úzi a tanítást, megis látszik osztályán, mert a legfégyelméletlenebbek egyike.

2. *Alsó-sebesi rk. felekezeti iskola* a jobbakközébe lesz sorozható.

3. *Kapri-rk. iskola.* Az épület rendes, jó karban van; a 85 tanköteles gyermek egyrésze magyarul kezd beszélni. Az egész eredmény Korányi esperes-plébános lelkes gondozásának köszönhető, ki az iskola barátja s tanítójának valóságos vezetője. Hazafias buzgalmának újabb jelét adta, midőn ott helyben a magyarság terjesztése végett kisdudóvó intézet létesítésén fáradozik.

4. *Kapri-vágási rk. iskola.* A tanító nem képesített, de ugyancsak Korányi vezetése alatt türehető eredményt mutat fel.

5. *Kapri-németfalási evang. iskola.* A tanító — bár tanítási napon látogatta meg — nem tartott előadást, hivatalosan lett fetszölítva, mire ő halaszthatlan magánügyeivel mentette elmaradását s így csak a helybeli lelkész mutatta meg az üres iskolaépületet.

6. *Komlós-keresztési evang. iskola.* A tanítás-eredmény esekélynek mondható, a mennyiben az írás-olvasás és néhány egyházi éneken kívül másra ki nem terjeszkedik.

7. *Karácsonymezői rk. iskola.* Tanítója Rácskay Pál okleveles egyn. iparkodó ember, a magyar nyelvet is ügyesen tanítja; az iskola épület roskatag. Vaxmann József lelkész gondoskodása folytán azonban még ez idén újra épül.

8. *Görálti evang. iskola.* E fontos központ, több megyei hivatal székhelyén levő iskola egész-ségtelen helyen van elhelyezve s a tanterem hiányos felszereléssel bír. A tanítás felületes. E viszonyokon csak egy jó állami iskola felállításával lehetne segíteni, melynek előmunkálataihoz Berzeviczy Rudolf díszretes buzgalommal hozzá fogott.

9. *Kapronczai rk. iskola.* Az itteni iskolaügy rendezve lesz, mihelyt a Szentadrassy Lajos 9000 frtos alapítványából az ugyancsak általa adományozott telken az új állami kisdudóvó és elemi népiskola felépül.

10. *Kurimai rk. iskola.* Egy fiu, egy leányosztályal. A leányosztály tanítója Tomesák Róbert ügyes, szorgalmas ember, a magyar nyelvben is tudott eredményt felmutatni, a fiu osztály tanítója és egyuttal a hitközség kántora Jeszenák Ferencz a magyar nyelvben esekély eredménnyel működik. Főtisztelendő Adamsch József gondoskodása folytán az osztályok minden taneszközzel jól vannak felszerelve, a tantermek tiszták, egészségesek.

11. *Bártfa szab. kir. város iskolái.* E fényes multu s nemzetiségi szempontból nagyfontosságú s nagy missiójú város iskolái számára nézve ugyan kielégítőek, van itt egy városi algmásium, a rk. felekezet 4 osztályú iskolája, a Paulai szt. vincézék vezetése alatt leánynevelő intézet, az evang. tót, az evang. német egyház elemi iskolája, de a szerve-

zetre nézve s a felmutatott eredmény tekintetében nagyon mögötte állanak a kor követelményeinek. Ennek oka elősorban Bártfa város tanácsának és képiseletének iskolaügyi intézkedéseiben keresendő. Gazdasági tekintetből ugyanis a rk. hitfelekezeti iskolában a más teendőkkel elhalmozott helybeli szt. Ferenczrendü szerzett tagjait alkalmazzzák esekély fizetéssel s még ezzel is mástól éven át hátralékban vannak. Az 1868. évi 38. tez. 59—67 §§-ait, mely ily nagyobb városokban felsőbb leányiskolák vagy polgári iskolák felállítását rendeli el, nem tartják be, az iskolaügy teljesítése érdekében minden anyagi áldozattól vonakodnak s bajokon iskolai pótdó kivetésével nem akarnak segíteni. A helyzet tarthatatlan, mert a meglevő iskolák helyiségei már a tankötelesek befogadására sem elégségesek, s ha a napról napra szaporodó zsidóság az 1868. 38 t. cz. 44 §-ának intézkedéseit megtartatni kívánja, mely szerint oly községben, a hol a törvény kelleiknek megfelelő tanintézzettel bíró egyház vagy egyházak hívein kívül más hitfelekezethez tartozó 30 tanköteles gyermek van, a kiknek szülői a fennálló felekezeti iskolát használni nem akarják: köteles a közös népiskolát állítani; Bártfa város tanügyének reformálása elhalaszthatatlan kérdéssé válik.

A két evang. egyház iskolái szintén nem ütnek meg a mértéket. Az evang. német egyház 3 osztályú (egy fiu-, egy leány-, egy vegyes osztály) iskolája Francz Vilmos buzgó és képzett lelkész vezetése alatt áll, ő maga ódaadó tevékenységgel, hazafias törekvéssel iparkodik a vezetése alatt álló leányosztály növendékeit még a felsőbb ismeretekbe is belé vezetni, a fiosztály fiatal tanítója Gösser szintén törekvő ember, a vegyes osztály tanítójának Calix Lajosnak osztályában azonban sajnálattal tapasztaltam, hogy a növendékek Lipésében nyomtatott s kiadott olvasókönyvekből, Ausztriában nyomtatott tankönyvekből merítik ismereteiket (!) s az e miatt kérdőre vont tanító tudatával sem bír annak, hogy ez nemesak a törvénybe ütköző dolog, hanem hazafiaság szempontjából is kárhuzatos.

A *bártfai ev. tót egyház iskolája* egy vegyes osztályból áll Dirhan Samu tanító vezetése alatt; ez az iskola úgy látszik abban a tévedésben van, hogy egyházi jellegét az iskolákban is megakarja tartani. *A tanítás egészen tót, a magyar nyelvben*

TÁRCSA.

A férfi- s a női nem lélektani jellemzése.*)

— Irta: dr. Szlavik Mátyas. —

Jelige: „Rokon s baráti köteléknél megbízhatóbb a nőkebel, Enez, bármilyen fergeteg kél, Jogunkat nem veszítjük el.“
„Losonczy Lapok.“

A férfi örök társa a nő. „Madách Imre „Az ember tragédiája“ ezimű remek alkotásu művében a nő bármily alakban mindenkor Eva marad: ő a paradiesomi tilalom első megszegője, a bacchans Julia, a ledér Keplerné, a franzezia torradalom vér-ittas Meduzája, az eskimo bárgyu neje, — de ugyancsak Eva egyuttal minden kényszer, minden képtelenség bátor ellenese, a szív elvülhetlen igazának hirdetője, a férfi elválhatatlan sorsosa, ki vele emelkedik, vele süllyed és képes őt újra fölemelni.“ — A nő a férfi nemtője, ezt a gondolatot fejezi ki az „Ember tragédiája“ is. Ez alapon fogalmunk az emberről csak akkor teljes, ha őt természeti ellentétességben gondoljuk, s az egyéniség fogalma akkor igazi, ha azt a férfi és női nemben együttesen keressük. Ezen természeti ellentétesség, mely az ember fogalmától elválaszthatatlan, abban nyilvánul, hogy az egyik lény ellentétes másához, mint lényegének kiegészítőjéhez viszonyul.

Két egymás iránt feszültséggel viseltető egyéniségnek egymáshoz való viszonyát nemi viszonyoknak nevezzük. A férfi és női természet megértése csaknem lehetetlen, ha azt gondolnók, hogy e két természet csak különbözik egymástól,

* Felolvasatott az eperjesi „Széchenyi-kör“ 1886. márcz. 13-iki estélyén. E dolgozat egyik töredéke 1884. a „halei magyar egylet“-ben lett felolvasva.

a nélkül, hogy beismernők, miszerint egészen ellentétes is, mint a két nemű villanyosság. Egyedül e pontnak félreértése vezetett ama tévtanra, mely az egyik nemet a másik fölé helyezi. Az ókorban a nemek rangviszonyáról való ezen téves nézet általános, úgy hogy még maga a nagy görög böles is, ki pedig a nőről sokkal méltányosabban itélt, mint honfitársai közül bárki, midőn a férfit s a nőt „közársági viszonyban“ gondolta, — mondom, maga Aristoteles sem ment e téves felfogástól, midőn a nőt „nem teljes, értetlen férfinak“ mondja. Ha ellenben szem előtt tartjuk azt, hogy a két nem között csakugyan van ellentétes viszony, úgy még abból nem következik az egyik nemnek a másik fölé való helyeése. Miután minden ellentétség főleg a pozitív és negatív viszonyában áll, úgy helyesen állíthatjuk, hogy a férfi mint negatív áll a nőnek mint pozitívnek ellentétében, tehát a nemi viszony egyik oldala az önmagával azonos s ezért feszültségre ingerelhető nő; a másik ellenben az önmagát megkülönböztető, a negatio momentumot képviselő ingerlő elv, a férfi. Egy futó pillantás egy normális férfi vagy női alakra, mutat az előbbiben bizonyos szögletességet, merevséget, mert vázlata egyenes vonalakból áll, míg a női alakban minden körben mozgó s a körvonalokra emlékeztet. Az így észrevehető két vonalnak symbolikus jelentőség tulajdonítható. A végtelenségig meghosszabbítható egyenes vonal mutatja az önmagából való törekvést kifelé, a külvilág felé, míg a kör az önmagába való visszatérésnek jelképe s ezen egyenes- és körvonal ellentétességét mutatja a két nem nemesak alakjainak külső vázlataiban, hanem belső életében is. Széles és erős vállai, szoval egész testszerkezete ügyesebbé teszi a férfit tagjainak erőteljesebb használatára, mint erre a nő képes. Rousseau jellemzően mondja: van egy mozgás, mely a legszebb nőhöz sem illik, s ez a gyors szaladás. Ezt épúgy állíthatna volna a karmozgásokról is, vivásról és öklelésről, melyek nagy

fáradtságot igényelnek. E mozgások nem illenek a nőhöz, mert nem szép tőle, ha előlünk szokik, vagy ellenünk viv. O arra van rendelve, hogy magát elérse és megadja. Alakja s egyes részeinek viszonya ellenben mindig arra mutat, hogy a férfinál túlynomóbb a kifelé ható irány. A férfi érzéki észrevételeinek köre ennél fogva tágasabb a nőnél; ellenben saját szűkebb körében élesebben vesz észre a nő, mint a férfi, s a közelben halkan elmondott szavak nem kerülnek el figyelmét, s a szűrkületben is jobban olvas, mint ő.

Mindez arra mutat, hogy természettől fogva a nő arra van rendelve, hogy a magában való egységet, azonost tüntesse föl, mi épen a pozitív-nak fogalmával esik össze, míg a férfi az embert negatív oldaláról mutatja, mert benne az elégedetlent, a küzdelmet látjuk, a mi épen a kifelé való eselekvésre utasítja. A férfinak meg kell állania a külvilág ellenében, s azért sokkal inkább függésben van tőle, mint a nő. Ha a kifelé való eselekvés az, melyen az erő méretik, s ha másrészt az önmagával való harmonikus egység szépségnek nevezhető, úgy világos az erős és szép nemnek elnevezése, a melynek alapján a férfitől mindenekelőtt bátorságot, a nőtől különösen szeplőtelen szégyenletes-séget kívánunk.

„ a leánykebelben
Kívánom az előítéletet,
E szent poézist, mult idők zenéjét,
Erintetlen zománczát a viráguak;“

mondja Madáchnál jellemzően Ádám, mi más az, mint a szeplőtelen szégyenletesség! És valóban a legrútabb a gyáva férfi s a szemtelen nő. A természet ferdeségét látjuk abban, ha a férfit nőnek s a nőt dragonyosnak nevezük. Legkedveltebb a férfi s a nő akkor, ha mindkettő saját természetében tűnik fel. A bátorság kifejezése minden férfit szépit, sőt még eselekvőségének túlsága, a harag is; ellenben a haragos nő mindig esúnya és undort

nem éretik el semmi eredmény.*) Az iskolában a tanítási eredmény nagyon csekély, a növendékek kezei között olvasókönyvek helyett az angol társulat kiadványait találta, ezekből és a szűnök ócska, rossz nyomású imakönyveiből olvastatott a tanító zsolnárokat és imádságokat.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a bártfai Krumpholziánium kisdudóvó intézetét, mely a magyarság terjesztésének itt egy jelentékeny faktora.

A fennebbi mondottakból kiviláglik, hogy a bártfai iskolaügy rendezetlen, az eredmény nem áll arányban sem az iskolák számával, sem a reáfordított költségekkel, sem a tanítók számával; *mi más volna az eredmény, ha a város által subventionált háromféle felekezeti iskola helyett egy jó községségi iskola állítatnék s a tengődő algyemnasiumot a város olyan polgári iskolává alakítaná át, melynek két felsőbb osztálya kereskedelmi tanfolyamból állana.*

12. Zborói r. k. iskola 2 osztályval, az egyik a kántortanító, a másik Konrády Lajos segédlelkész vezetése alatt. Az iskola szűk a zborói tankötelesek befogadására. A kántortanító vezetése alatti (kezdők) tényleg eredményt tapasztaltam, ennél kedvezőbb volt Konrády segédlelkész ur osztálya, melyben a tanterv követelményei a legszigorúbban betartotnak, példás rend, figyelem és tisztaság jellemezte az egész osztályt, a növendékek feleletei pedig az osztályvezető munkájáról adtak fényes tanúságot stb. stb.

Már az eddigiekből is elegendően kiviláglik, hogy a szűk iskolák legnagyobb része nem felel meg a törvény követelményeinek.

Ezeket — úgy kis fordulat alatt gyökerestől átalakítani — természetesen, hogy nem lehet, de hogy itt valamit tenni kell, hogy a fokozatos haladás biztosítottak, az is világos.

Kir. tanfelügyelőnk nemes buzgalommal és ambícióval látott hozzá tanügyünk tanulmányozásához. Nem kételkedünk, hogy meg fogja lelteni ama emeltyüket, melyek kulturális állapotaink emeléséhez szükségesek. Meg vagyunk győződve, hogy egyházi hatóságok és — a mint ezt eddig a kassai r. k. püspöki hatóság fényesen tette — mindent megtesznek. Részünkről ez alkalommal csak ketőre hívjuk fel a kir. tanfelügyelő figyelmét.

1) Legyen azon, hogy nagyobbára tót tanítóink megmagyarosítására Eperjesen magyarnyelvű póttanfolyam szerveztessék.

2) Hogy a három város közt fekvő, nagyobb és értelmesebb községeinkben: Budamer, Lemes, Somos, Soóvár, Raszkavicza, Girált, Zboró, Szvidnik, N.-Sáros, Péchujfalu, Szinyeujfalu, Siroka stb. állami iskolák állittassanak s népünk alaposan neveltessék és megmagyarosítsassék.

Különfélek.

Kis-Szeben nagy csapás érte Ribossy József polgármester halálával, ki e várost, polgárainak anyagi és szellemi javának előmozdításában lankadatlan buzgalom és nemes szívvel 50 esztendőig szolgált. A 77 évet élt férfiú ernyedetlen munkával a haza és az ország javára irányuló tevékenységgel futotta be a nagy kort. Már zsenge ifju korában nagy, szabad eszmékkel foglalkozott;

*) Szinte hihetetlen s megdöbbentő, oly kulturális ponton, mint Bártfa város! De felteszünk az illetékes hatóságokban annyi hazafiságot, hogy reputációjuk érdekében iskolájuk jellegét mielőbb magyarosítsandják.

gerjesztő s egyedül a félnétség, e gyöngéd virágpör hódít meg bennünket.

A férfi, kit semmisen tesz rútábbá, mint a remegés, jól teszi, ha a félnétséget s elfoglaltságot leteszi, de ebből a másik nemre nézve nem vonható következtetés. — A két nemnek ellentétessége fölött elmondott általános megjegyzéseink tehát azt mutatják, hogy a férfi, mint ellenkező elveknek megtestesült képviselője, úgy testi mint lelki tekintetben ellentétet képez a nővel. Ugy természetére mint foglalkozására nézve nemes ellentéte a nő a férfinak. Tenni és hatni, alkotni van hivatva a férfi a világ forrongásaiban; a házi élet, a családi tüzhely őrzésére, esendes világa képzésére a nő, ki arra van hivatva, hogy boldogító hitves, gyermekeit nevelő és képező anyja s a házi kör értelmes vezetője legyen. A férfi az élet ezer bajjaiban és küzdelmeiben az akadályok felett észével, erejével uralkodik; kellem és nyájasság által a nő környezői felett. Mig tehát a férfi a világra, addig a nő önmagára van utalva. Gyönyörűen fejezi ki e gondolatot Madách is, midőn az Ur ismét kegyelmébe fogadja az embert, küzdelmé pályáján fölmutatja neki a nagyság vezérsíllagait és munkára boesátja.

„Karod erős, szived emelkedett;
Végtelen a tér, mely munkára hí:
S ha jól ügyelsz, egy szótat zeng feléd
Szünetlenül, mely visszaint s emel:
Csak azt kövesd. S ha tettűs életed
Zajában elnémul az égi szó:
E gyöngé nő tisztább lelkülete
Az erdekek moeskatól távolabb
Meghallja azt, és szíverén keresztül
Költészette fog és dallá szűrődni.
E két eszközzel álland oldaladnál,
Balsors s szerense közt mind egyaránt
Vigasztaló, mosolygó genius.”

Ime, ez a szerep, mely a nőt a férfi oldalán megilleti. A férfi magához emeli dicsőségében, magával

ott látjuk szerepelni már az 1836-iki pozsonyi országgyűlésen mint Kis-Szeben városának követét, honnan midőn visszatért, mint főjegyző, nem sokára pedig mint polgármester folytatta hivataloskodását. Ezen időszak alatt a város polgárait valószínűleg spartai polgárokra nevelte, azokat hazafiságra serkentette, annyira, hogy az 1849 évi szabadságharc idejében a szebeni polgárokkal az Árva-Liptómezőben lázongó hon ellenségeit is megfékeztette, a miért az 1849. évi június 3-án Pesten először tartott országgyűlés Kis-Szeben városát „hű” melléknevével díszítette fel. Az elhunyt érdeme az, hogy e várost rendíthetetlen hazafisága által történelmi várossá emelte. A borús idők bekövetkeztével hazafiságáért nemcsak aggodalmakat állott ki, de élete is vesztélyben forgott. Az alkotmányos élet beálltával 1860. évben újra megválasztott polgármesternek, mely hivatalát életének utolsó perzeig viselte, s abban leereszkedő modorával, tréfás és bizalmas magaviseletével rendkívüli népszerűsége tette szert. Ennek köszönhető, hogy képes volt még a legszivósabb természetű heterogen érdekeket is békés úton összetartani, s az egyetlenlen gondolkodásukat érdek összekötő közérdek nélkül is közös kalap alá hozni. Méltán mondhatni tehát, hogy ő a polgárok mestere volt. De nem csak polgárai előtt vívta ki az elismerést érdemei, hanem maga a kormány is méltányolta működését azzal, hogy melléje lovagkeresztet tűzött. Különösen említésre méltó az, hogy Ribossy József talán az egyedüli polgármester, ki 1848-ban megválasztva, az alkotmány helyreállítása óta mint ilyen halála napjáig tényleg működött. Az elhunyt iránti kegyelet jeléül, temetésén e megye minden részéből összesereglettek száma meghaladta a 3000-et. A gyászszertartást Szinyei Bertalan apátplébános végezte fényes segédlettel. A megboldogult hült teteme felett beszédet tartott a város háza előtt Havrillay Sándor városi főjegyző és a sarkertben Pilisy Antal ügyvéd.

Kinevezések. Szekerák Kálmán sárospataki rk. plébános, esperesnek nevezetett ki. A m. k. földművelési minisztérium Bolla Mihályt, a Kassán székelő IV ker kir. kulturmérnöki hivatal főnökét főmérnökévé nevezte ki.

Széchenyi-kör. Elvezetes és tanulságos estélyt szerzett újból a „Széchenyi-kör” magyar irodalmi szakváltmányára az eperjesi művelt közönségnek, a midőn mult szombaton, azaz apr. 3-án Balpatak József úr, közönségünknek egyik legkedveltebb tagja, Jókai Mór koszorús költőnknek „Milton” című drámáját ismertette. A jeles színarabot ismertető bevezető szavaiban helyesen utalt arra a felolvasó, hogy Jókai drámájának abszolút becsét az abban feldolgozott eszme nagyszerűsége és esztetikai értéke képezi. Mert Milton is azok közé tartozik, kik a népjog és népszabadság vezéreszméje mellett küzdenek a szellem fegyverével, s „Az elveszett paradicsom” lánglelkű költője épen azon időben élt, mely Anglia újabbkori történetében korszakot alkot t. i. az angol forradalom idejében. A Stuartházból származó I. Károly alatt kitört tényleg a forradalom, s Cromwell, a parlamenti hadsereg diadalmas és ravasz vezére ragadja magához a főhatalmat. Milton minderről a távoli Olaszországban értesülvén, hazájába siet, s a hatalmas protektor által elámitva elvállalja az államtitkárságot, sőt aláírja a király halálítéletét, a mivel a tulajdonképeni drámai esemény bonyolulata veszi kezdetét. A szerencsétlen Miltont Bóra nevű kedves leánya

sodorja bukásába, s a nő vele örvend s vele szenved, mert e gyöngéd alak arra van hivatva, hogy az erős férfit buktában tartóztassa, súlydétből fel-emelje.

Lelkileg és szellemileg a nő önmagából merít, mert nála minden egyéni; érvel kedélyének közvetlenségével s esodálatraméltó tapintatával, melylyel mindent bensőleg értelmez. Másként a férfi. Ő abstrahál minden egyéniségtől, azért érveléseiben objektív úton halad, mindennek okát fűrkézi s értelmessége előtt kedélyének vissza kell lépnie. Innen a férfi követelése, hogy mindenben következetesek legyünk, mely őt gyakran az egyoldalúság felé vezérli, míg a nőnek vesztélytett ellenszenvénél fogva a logika iránt, mert folyton az egészet tartja szem előtt, a gyakorlat gyakran igazat ad. Azért a nő a komplikált viszonyokban képtelen a gordiusi esomót ketté vágni s alkalmatlan a raisonnementre, s ha mégis vállalkozik munkára, ha elvonás útján nyert általánosságokkal jön elő, úgy bizonyos általános vélemények szerint halad, melyeket tán könyvekből, vagy beszélgetésekből merített, s tekintet nélkül a konkrét viszonyokra, bárhol s bármikor használ. A nő inkább az élet érzéki felszínét látja, az ellentétek és különbségek kiegyenlítésére képtelen, az apróságokkal való foglalkozásban kitartó, türelmes, epp azért a ház körében, saját kis világában van otthon s a megszerzetekben megtekakításra képes. — ellenben a férfi a szerzésre, az ellentétekkel való küzdelemre bivatott, az aprólékosokban türelmetlen, ügyetlen, a nagyokban erélyes és kitartó. A nőnél túlnyomóbb a subjektív, a férfinal az objektív irány. A mi azonban az embert emberré teszi, az az egyik nemnek épügy lehetséges, mint a másiknak, természetesen különböző módozatokban, a mint azt már Aristoteles is állította.

(Folyt. köv.)

támogatja, kit Morton királypárti cavaliere s Lambert puritán lovag óhajt nőül venni, s Bóra annak ígéri kezét, ki közöttük a forradalom küzdelmeiben végig megmarad nemesnek: végül pedig kijelenti — miután Milton időközileg teljesen elvesztette szemévilágát — hogy mindaddig férjhez nem megy, mig atyja életben marad. A miért is Morton atyja halálát helyezi kilátásba, s e végből elesábitja és gonosz terveinek titkon megnyeri Milton könnyelmű nejét. De Morton tudomására esvén, hogy Bóra Lambertet szereti, a miért is ráveszi a gonosz asszonyt, hogy ferje Milton ellen tanuskodjék, ki egy állítólagos összeesküvést forral. S Morton Bóra előtt ígéretet tesz, hogy a dolgot elsimítja, ha nőül megy hozzá, a mit azonban Bóra megvetéssel utasított vissza. A király ravasz úton Milton titkainak birtokába jut, sőt hűtlen neje őt és leányát varázslattal vádolja, minek eldöntését a király istenítéletre bizza, melynek áldozata Morton lett. Ezen hitzegés végkép megtörte Milton nemes lelkét. — A felolvasó a nála megszokott ügyességel olvasta fel végül a szindarabot legszebb részét, az első felvonást, melyet a jelen volt díszes közönség zajos éljenzésekkel és tapsokkal fogadott! Kívánatos volna azonban, ha ily érdekes és tanulságos estélyeken nemnél nagyobb számban jelenne meg a közönség.

Polgármesterjelöltek. Alkotmányos világot élünk s nem esoda, lia már a koporsónál kombinációk történnék az üresedésbe jött állomások betöltése iránt. Mint halljuk, az elhunyt Ribossy József Kis-Szeben polgármesterének helyére eddig 3 candidatus említették: Gergelyi N. városi képviselő, Havrillay Sándor városi főjegyző és Pilisy Antal városi tiszti ügyész. Hogy a kombinációk e csirájából mi fog kifejlődni, arról ez alkalommal még időelőtti volna szólni.

Palugay Gusztáv városunk törvényszékének érdemes s köztiszteltetben és becsülésben álló buzgó elnöke, az elmúlt hét folyamán, több bíró társával váratlanul meglátogatta a helybeli jogakadémiai előadásokat, s teljes meglepedésének adott kifejezést az azokon tapasztaltak felett. Az ügy iránti érdeklődésnek ezen dícséretes nyilvánulása igen kellemesen hatott egy a jogakadémia tanáraira, mint e szaktanintézet minden barátjára. Vajha ezen látogatásban jelét láthatnánk a városunkra, megyénkire, s hazai tanügyünkre annyira jelentékeny, s oly szép történeti multtal dícsékedhető ősrégi jogakadémia ügyei iránt újra ébredni kezdő nemes érdeklődésnek!

Csendőrségünk és a közig. hatóságok.

Hogy esendőrségünk behozatala mily ügyösnek bizonyult be, s mennyire javultak személy- és vagyontbiztonsági viszonyaink, — azt mindenki tudja. Csendőreink egyéni megbízhatóság és képesség tekintetében kielégítőek, de a szolgabírói hivatalok és az egyes esendőri őrsök közötti merev viszony, a esendőrség vezetőinek azon túlzott törekvése a esendőrség működését és a politikai hatóságok általi igénybe vételét is nehézkés alaki eljárásokhoz kötni — felette békítőlag hat és sokat ront érdemleges működésük kielégítő voltán. Egy oly karhatalmi testület, mely kifogásolhatja a járási szolgabírónak egy megszökött eselődnek karhatalommal való előállítását — mely az alispánnak azon felhívását, hogy több száz emberből álló idegen munkások garázdálkodásának megfékezése céljából pár héten át az illető községben két esendőri állandóan kirendeltessék — szállás és étkezési nehézségek miatt megtagadhatja — vagy nincs helyesen szervezve, vagy pedig a szervezési szabályzat keresztülvitelét ellenőrző egyének a szervező szabályzatot helytelenül értelmezik. Remélhető azonban, hogy a politikai hatóság és az eddig ennek nem sub ordinált, coordinált esendőrség között az átmeneti korszakban felmerülő hatáskörű nézetkülönbségek, surlódások tisztázatni illetve a politikai hatóságok feltétlen rendelkezési joga kimondatni fog.

Házi iparunk. Az eperjesi szövő, a soóvári esipkeverő, a bártfai gyermekjáték, a zborói esztergályozó, kosárfonó, a héthársi faipar, a kis-szebeni asztalos ipar tanmühelyeinek évi működéséről már nem egy alkalommal szólottunk, mindenkor örömmel fejezve ki, a háziipar meghonosítása körül tapasztalt hatóságai buzgóságának elért eredménye feltett. De bár a meghonosított tervezett iparneknél a tanmühelyek által elért siker kedvezőbb is a mult évinél, az eredmény — népünk közönyössége folytán — nem felel meg a hozzá kötött reménynek. Mindazonáltal, megyénk és a kormány által, a háziipar meghonosításába eddig befektetett tőkéket nem tekinthetjük elveszetteknek, meg léven győződve, hogy minden tanmühely képzett néhány teljesen megbízható iparost s az ezek által elért eredmények lesznek a leghathatósabb tényezői a háziiparnak s megtörik majdan népünk bizalmatlanságát, melylyel e felállított iskolák iránt viseltetik.

Sajtóper. Erdélyi Marietta a „Pannonia” című kassai német lap ellen sajtóper indit. Okul az ezen lapban Erdélyi Mariettára vonatkozó újdonság szolgál, melyben erősen kompromittáló dolgok, nagyon is világosan mondatnak el, s melyeket a tett nyilatkozat koholmányának deklarál.

Megei körorvosok. Jól tudjuk hogy megyénkben sok mértföldre terjedő vidékeken orvos nincs s népünk hiányt is érzi azok hiányát sőt megijed, — ha véletlenül az orvosi gyógykezelés alá

jön. Hogy ezen fatalista felfogás szokásnak mi a következménye — mindenki tudja, kinek alkalma van családi értesítőbe betekinteni és azokat át-tanulmányozni, sokszor borzadályllyal nézheti a halál dús aratását. A tudatlan nép ferde felfogása, balhiedelmének jobb utra való terítése nem egy parancs szó műve. Nevelés idő és alkalom, tehát gyakorlati meggyőzés az egyedüli mód egyes víz-szás népszokások kiirtására. Az egészség, a köz-egészségügy iránti közönyösségek is tehát ezen szirteken kell megtörni. A belügyminiszterium megengedte ugyan, hogy megyénk területén kör-orvosi intézmény helyett a községek költségére jár-ásunként még egy orvos is alkalmaztassék, de hogy akad-e ezen állomásokra is pályázó, az igen kétes, mert 600 frt évi fizetésért elhagyott vidékekre orvos nem fog vállalkozni. A válalkozási szellemet felkölthetné talán az, ha jól megválaszt-ando székelyeken a körorvosoknak tisztességes lakás biztosítatnék, melyeket jutányos áron venni esetleg építeni nem tartoznák az elviselhetetlen kiadásokhoz.

Utolsó percek. Mult hó 21-én Zavaezky Antal volt kurui g. k. lelkész hunyt el 79 éves korában. Alig négy napja fekvő beteg volt, s ez idő alatt mindíg Antal nevű fia után vágyott, ki Lublón lakik. Végperceiben többször kérdezte: nem jött-e még Antal fiam? Ejtélelőtti 11 $\frac{1}{2}$ óra-kor megérkezik a várva-várt, apjához siet, meg-csókolja a kezét, az atya reá néz, itt vagy? kérdé- s e szavakkal megfordult és rögtön meghalt.

Amerikai kivándorlások újrnapiren- den vannak. Ha valamelyik állomáson le is lesz- nek tartóztatva s haza utasítva, más utakon illan- nak el. Mult hónapban a gáboltól vidékről mintegy 60 férfi indult az Ozeántul Eldoradóba s nap- nap mellett látni hol a tapolyi, hol a makoviczai járásból Bártán keresztül a gríbió vasúthoz Amer- ikába menő kivándorlókat. Hiába való a hatósá- goknak azon figyelmeztetés, hogy ne menjenek Amerikába, mert ott megszűnt a kereset. Oda sem hallgatnak. Egy Amerikából érkező levélnek több hitelt adnak, mint tudja Isten hány hatóságnak. Most azt híresztelik, hogy Amerikában újra meg- nyílt a kereset s ez az, a mi a tömeges kivándor- lást előmozdítja.

A himlőjárvány a szekesői járásban már szűnő félben van. Aranypatakon, hol az isko- lai előadások be voltak szüntetve, az előadások megkezdődtek.

A szekesői járásbeli körjegyzők kitérő végrehajtók. Sikeres adóbehajtás s más kincstári munkálkodás terén szerzett érdemökért már egy- néhány év óta egyenként 10—20 firtal jutalmaz- tattak. Ez idén is hasonló jutalomban részesült az egész körjegyzői kar. A kir. adófelügyelő meg van elégedve végrehajtásukkal. Teljek örömük e jutu- lomban.

Párbajügy a kir. táblán. A kir. tábla I. büntető tanácsa f. hó 1-én br. Luzsénszky Felix, kincstári uradalmi ispán párbajügyét tárgyalta. A párbajra azon körülmény adott okot, hogy 1882. évben Puky Sándor feleselése közben br. Luzsénszky Felixet sértő kifejezésekkel illette s e miatt Puky Sándort lovagias elégtételre hívta fel. A kardpár- baj november havában Kassán a „Bankón” folyt le, mely alkalommal Luzsénszky a kezén kapott sebet. A kassai törvényszék által a végtárgyaláson beteg- ség miatt meg nem jelenhető Puky Sándor ellenében az eljárás függőben hagyatott, br. Luzsénszky Felix azonban 3 napi államfogházra ítéltetett. A kir. tábla az enyhítő körülményeket nem találta alkalmazhatónak és vádlott büntetését 14 napi államfogházra emelte föl.

Pötlovásár. Az 5. honvédszázad pót-ló- vevő bizottsága Kassán a honvéd huszár lak- tanyában f. hó 28-án pötlovakat fog vásárolni, mire a lótenyésztőket figyelmeztetjük, hogy csak ép, egészséges 5—8 éves 155—166 cm. magasságú lo- vak fognak megvételni.

A gálszécs-terebesi hitel népbank va- gyona ellen a sátor-alja-ajhelyi kir. törvényszék által f. hó 2-án rendeltetett el a csőd. Tömegmondokká Nagy Béla ügyvéd S.-A.-Ujhelyen, helyettesévé Spielenberg József gálszécsi ügyvéd neveztetett ki. Előbbi együttal a Politzer-féle esődtömegnek is gondnoka.

Strike a bártfai gyermekjáték-gyárban. Mangsch gyárában e hó 2-án valamennyi fiu tan- oncz megtagadta az engedelmességet. Miután a felügyelő-bizottság szigorú rendreutasítása után sem akartak munkára menni, elzárás által megf- nyitottak. Ennek következtében e hó 6-án 3 tan- oncz visszament a gyárba, 6 pedig megszökött. A fiu tanonczok nagyon rakonzatlanok, de ez onnan is van, mert a gyárban niacsenek folytonos és kellő felügyelet alatt. A mostanihoz hasonló ba- jok jövőbeni elkerülése végett legjobb volna, ha a gyárosnak egy-két segéd jelenne, kik a tanonczokra felvigyáznának.

Helyes intézkedés. A városi tanács vala- hára beültetve, hogy a helybeli két fürdőbe, és pedig a Steinhübel és az izraelita hitközségi für- dőbe a fürdőre való vizet a malomárokól merít- sék. Tudvalevő, hogy ezen árokba az alsó malom mellett — tehát közvetlenül a fürdők felett — a nagy esaternából mindenféle rothadt és egészség- nek ártalmas anyag folyik, melyben a fürdővendé- gek megfürdenek. A mint értesültünk, a fürdők tu- lajdonosai utasítva lettek, hogy a szükséges fürdő-

vízet tartalmazó kutakról gondoskodjanak, különben a fürdők hatóságilag be fognak záratni.

A bártfai vasút kiépítéséhez hozzájá- rultak: Bártfa város 46.800 firtal, Anhalt- Dessau uradalom 20.000 firtal, id. Dessewffy Pál 10.000 firtal, gr. Erdődy Julia 2000 firtal, a bárt- fai városi aláírás ivekén (17 iven) aláíratott 20.900 firt. Bornemisza Adám ivén 6500 firt, Gör- gey Béla ajánlata 1000 firt, Benzur József-é 5000 firt, Usz Antal ivén 72 firt, központi iven 800 firt, a megyétől 30.000 firt.

Halálozási statisztika. Eperjesen már- czius havában 42 személy halt el. Egy nő vízbe- tult, egy fieseesemő hulláját az árokból halászták ki, egy vén izraelita szívhűdés és egy árpadarát áruló vén asszony szervi szívhibában hirtelenül halt meg. A többiek természetes halállal multak ki s köztük 20 gyermek volt.

Allatgyógyászati állapot. A megyénk- re vonatkozó 1885. évi állategészségi ügy az alispáni kimutatás szerint a következő: összesen előfordult a betegség különféle neme 21 ló, 293 szarvas- marha, 719 juh és 6 sertésnél. A betegség nemei- ben túlsúlyban mutatkozott a szarvasmarha álló- mányban a száj- és körömfájás, valamint a tüdő- vész, a juh állományban pedig a rüh. A szarvas- marha állományban legnagyobb fokban mutatkozott a betegség szeptember havában, a mikor 118 drb szenvedett száj- és körömfájás és 24 drbtüdővészben.

Kimutatás. Az 1885. évben Sárosmegyé- ben összeírt lovak száma kitért 7980 drbot, legtöbb lovat mutatott ki a tapolyi járás, korra nézve pedig legtöbb volt a 2 éven alóliak száma és leg- kevesebb a 4 éven alóliak. A személy, teherszá- lító és ökrös kocsik száma és pedig: egyfogató személyszállító volt 96, két fogató 1157, teher szállító egy fogató 72, kétfogató 3382 és ökrös szekér volt 5213.

Csupán tévedésből verték meg. Lukács András mult hó 25-én barátjánál Kospriesén János- sal a tót raszlaviczai koresmában jól elmulatgatott, s midőn már teljesen beakonyodott, hazafelé indul- tak, de eskák a templomig érhettek el békében, mert itt néhány suhanéz Kospriesén Jánost meg- támadta és ütlegelni kezdte, kik a templom mögé voltak elrejtözve. Ezt látva Lukács András, segé- lyért futott, de mire visszatért, a harcstéren eskákis eszméletlen állapotban levő és összevert barátját találta. A tettesek pedig kerekét oldottak, de szer- enesséltenségre a esendőségre sikerült őket méris kézre keríteni és ekkor sült ki, hogy ők tu- lajdonképen Lukács Andrást akarták megverni, ki ellen Marezina János által lettek felbérelve.

Tüzeset. Zboron mult hó 28-án egy ház leégett, a tűz keletkezésének oka vigyázatlanság.

A magyar királyi belügyminis- terteről a következő körrendelet lett a hatóságokhoz kibocsátva. Hivatalos értesülés szerint Rochas Padol e Sigli olasz ezég Gauber Lajos részére, ki Amerikában, Hondurasban a Santa cruz aknák igazgatója, osztrák és magyar alattvalókat toboroz bányamunkásokul. Minthogy pedig kitűnt, hogy a fennnevezett olasz ezégtoborzása szédélgesen alapszik és Olaszországban is eltiltatott, felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen körülmény a legelterjedtebb módon közhírre tegye, s egyáltalán a kivándorlás megakadályozása iránt saját hatáskörében intézkedjék. — Budapesten, 1886. évi márczius 18-án. — A miniszter helyett: Beniczky, államtitkár.

Vízbefulás. F. hó 5-én V. földbir okos bére- sei (a komarózi majorba) haza menvén, látták ugyan, hogy a Tapoly vize ugyanez-ek nagy, de bizva az ökrök erejébe, behajtottak a Tapolyba s alig, hogy a vízbe kerültek, szekéroket a víz fel- forgatta, az ökrök zétörték az igát s kimenekül- tek, három béra közül kettő nagy erőmegfeszíté- ssel kiszabadult, de a harmadik Marsarka Lukács nevezetű, 43 éves, 3 k. k. gyermeknek atya, bár- mennyire is erőlködött, belefúlt, s csak másnap reggel találták meg hulláját. Ezen megdölgötlan tettnek ismét pálinka az oka. Előre is figyelme- ztette a eselédjett, ha fogjátok látni, hogy a Tapoly nagy, akkor térjete vissza Bártfaufalura, de ezek Liszkovics nevű koresma mellett mentek, s miután bepálinkáztak, egész bátran neki mentek a víznek. Ugyanaz nap a polyakózi bíró is befult.

Meggyilkolt kocsis. Jaszenszky József ambrusfalvi származású kocsis — ki azelőtt Zbo- rozsky koresmárosnál szolgált s kit szolgatára Iván József szeszei illetőségű 17 éves fiu több késszurással életveszélyesen megsebesített, f. hó 6-án a városi kórházban meghalt. — Ivan a kir. törvényszéki fogházban várja megérdemelt bünte- tését.

Privát pech. Egy fiatal utazonak nagyon rosszul mehetett a dolga Eperjesen, legalább a körülmények azt bizonyítják. Egyik elsőrangú vendéglőbe szállásoltatta el magát az elegáns szí- kar férfiú és élvezte a hotel kényelmét: de f. hó 7-én estefelé észbe jutott, hogy a kényelmet hon- orálni is kell. De mivel? mikor se pénz se postzó nem állt rendelkezésére. Elegántája pedig nem engedte, hogy a zahlkelnerrel a nem fizethé- tes miatt ezivakodjék s így sokkal praktikusabbnak találta kézi táskáját az überzieher alá rejtteni és sétára indulni, sőtája pedig természetesen hova lett volna legalkalmasabb ily körülmények között, mint ki az indóházhoz. Hova ki is jutott per pedes apostolorum és midőn már a kupében volt, jó nagyot nevetett a markába. Pedig még korán

nevetett, mert az utolsó perczben a conductor „mehet” szava helyett két rendőr ily forma szavai „jöjjon csak vissza” hangzottak el s a reisender ugyanoda jutott vissza, a honnan „kód előttem, kód utánam” bucsut akart venni.

A választói jog biztosítása. Az 1887. évben megejtendő képviselő választásra tekintettel, kérjük t. olvasóinkat, hogy mindennemű jogsérel- meknek elejét veendő, vizsgálják meg adóköny- vevésüket tüzetesen, nehogy abba valamely hiba esuszszék, melyből kifolyólag választási joguktól lennének megfo-ztva. Egyidejűleg figyelmeztetünk mindenkit az 1883. évi XLV. tezik 36. §-ának e) bekezdésére és ugyanazon törvényezik 43-ik §-ára, melyek szerint minden befizetett összeg első sor- ban az esetleg le nem rótt közadóbéli, tehát nem állami s községi adóhátrálék törlesztésére számo- landó el és pedig azon arányban a mely arány- ban áll az államadó mennyisége a községi adó men- nyiségéhez. — Ha valaki 10 forint államadó és 10 forint községi adóval van mult évvel hátrálék- ban, nem tett eleget kötelességének, ha csak 10 firtot fizet be folyó évi április 15-ig, mert a befi- zetett 10 firtból csak 5 firt 50 kr. számolható állam- adóhátrálékának törlesztésére, míg 4 firt 50 kr. községi adóba, illetve kamat- és behajtási költségbe fog elszámoltatni.

Fiatal akar maradni. Éva asszonyság nőnemű utódaik eskaknem kivétel nélkül örökölték ösanyjuktól a tetszelgést, s ezzel együtt sok más rossz tulajdost. Az meg épen köztudomású dolog, hogy mindent inkább lehet kérdezni egy leánytól, legyen az a paloták bibor-bársonyban született le- ánya, avagy Treszka, Panni, Böske, dézsahölgy, csak azt nem, hogy hány tavaszt ért már meg. Tizenhét évnél tovább nem igen mennek élet éveik számításában, a 20-nál meg épen megma- radnak, tovább egy évtizednél. Többször említök már lapunk hasábjain, hogy a rendőri hivatal igen gyakran jön nyomára annak, hogy a eselédleányok a eselédkönyben születésük évszámát kivakarják s 5—6 évvel megfiatalítják magukat. Így tőn leg- közelebb Csorka Mari szolgáló leány is, a ki 1860-ban látott napvilágot: de valószínűleg valamely Marsfi iránt táplált szerelemből megijjtani akarván ma- gát, az 1860-ból vakarás és igazítás által 1865-öt csinált. Amde a szolgálók rémes ellenőrzőjének, a nyilvántartónak nem kerüli ki ilyetén miskulancia a figyelmet, rájött a hamisításra, és Máriát 5 napra a dutyiba bellebbezte; szolgálatadóját pedig, a ki a eselédkönyvből meggyőződhetett volna a hamisítá- sról s jelentést tehetett volna, de nem tette, 2 firt pénzbüntetésre ítélte. Üdvösséges tanulság: „Leányzó, ne akarj fiatalabb lenni, mint a mily idős vagy!”

Uj méreg. Egy idő óta az orvosi tudomány egy igen kitérő hatású esillapító szert használ: a kokain-t. Az uj szer, alig találták föl, már is ve- szedelmes emberirtóvá változott, mely ha elterjed, sokkal borzasztóbb pusztításokat fog művelni, mint az alkohol. Észak-Amerikában, az egyesült Álla- mokban ugyanis valóságos mániává lett a kokain használása. Férfiak és nők egyaránt élnek vele, abban a hitben, hogy erősíti az idegeket és pó- tolja az alkoholt. Alig van koresma, a hol koka- kokainnal föleresztett szikvizet ne mérnének, mert ez roppant nagy népszerűségnek örvend, különö- sen a mértékletességi szekták tagjánál, akik tud- valevőleg semmiféle szeszest itallal nem élnek. A kokain nagy mértékben való élvezése egyike a legpusztítóbb szenvedélyeknek, mert a kokain is, mint igen sok más orvosság, nagyobb mennyi- ségben véve méreg. Hatása, mint az orvosok ál- litják, sokkal gonoszabb, mint a morfiómé. Már eddig is számosan estek áldozatul az uj méregnek, a szerencsétlenek a legiszonyabb kínok közt haltak meg.

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

HIVATALOS ROVAT.

42. szám. bv. 1886.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a girálti kir. járásbírószág. 230 pl. száma 1885. végzése által Szkrinyák Mihály örökösei u. m. Szkrinyák Mihály, György, Já- nos, Zsuzsanna és Anna hanusfalvi lakosok javára, Grün- wald Lipót r menyei lakos ellen 1000 firt és 200 firt tőke, ennek és eddig 1000 firt után 1873. évi július 1-ső és 200 firt után 1872. évi márczius hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és pedig megállapított költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefo- galt és 453 firt 40 kr-ra becsült ökrök, tehén, tiúók, lovak, bika, munkás-szekér, zab, gabona, kihúzó-asztal, fali-óra és az erdőben famennyiségből álló ingóságok nyilvános ár- verés után eladatnak.

Mely árverésnek a 359. pl. sz. 1885. kiküldést ren- delő végzés folytán a helyszínén, vagyis Remenyén a vég- rehajtást szenvedett lakásán leendő eszközésére 1886-ik évi ápril hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg- j-gyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igazónak becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Girálton, 1885-ik évi márczius hó 31. napján.

Válenst Márton,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

A bártfai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Homa Mihályné szül. Klapács Erzsébet tót-sóvári lakos végrehajtatónak Klapács János és kk. Klapács József végrehajtást szenvedők eleni 52 frt 38 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a bártfai kir. bíróság területén lévő Kis-Szilva községben fekvő a kis-szilvai 4. számú tőkönyvben foglalt 4. urb. telekből Klapács János megillető 1/2 telek utáni külsőségre és 2. telek utáni belsőségre s épületrészre, valamint kiskorú Klapács Józsefet megillető 1/2 urb. telek utáni bel- és külsőségre és épület részre az árverést 398 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi május hó 4. napján d. e. 10 órakor Bártfán a tőkönyvi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 39 frt 80 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a pánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Bártfán, 1886. évi február hó 6-án.

Schleiminger,
kir. jbiró.

Nem hivatalos rovat.

ANDEL J.-féle

ujjannan felfedezett

tengertuli por

12-2

pusztit:

poloskát, bolhát, svábbogarat, molyt, oroszbogárt, legyet, hangyát, pinezebogárt, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovat. — majdnem természetfölötti gyorsasággal — olyformán, hogy a létező rovarpetének még csak nyomon sem marad.

Válódni minőségben és olcsó áron kapható:

Prága,

ANDEL J.-féle gyógyfűkereskedésében
a fekete kutyához Huss-utca 13.

Eperjesen:

Schmidt Károly

gyógyszerésznél:

DAS BESTE
Cigaretten-Papier
IST DAS ECHTE
LE HOUBLON
französisches Fabrikat
von **CAWLEY & HENRY** in PARIS.
Vor Nachahmung wird gewarnt!

Die es Papier wird von den Herren
Dr. J. J. Pohl, Dr. E. Ludwig, Dr. E. Lippmann
Professoren der Chemie an der Wiener Universität, bestens empfohlen u. zwar wegen seiner ausgezeichneten Qualität, seiner absoluten Reinheit und weil derselben keinerlei der Gesundheit schädlichen Stoffen beigemischt sind.
183. 30-19

500 FEUILLES
FORMAT FRANÇAIS
Cawley & Henry
ac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Beranger à PARIS.

Intés a t. cz. közönséghez!

Jelentés!

A belvárosban Grabenen és az István-teren felállított két üzlet felhagyása és saját házámba való költözködésem következtében. (mivel nincsenek többé oly tömördek kiadásaim, mint a belvárosban) azon kellemes helyzetbe jutottam hogy a szöveteiket 50%-kal olcsóbban árulatom el.

Eladok tehát valódai brünni 4-2

tiszta gyapju, tavaszi és nyári

úri öltöny-szöveteket

fekete, barna, világos-szürke, sötét-barna, drap, esokoládé, kék és divatos színben a lent elősorolt árakon.

Egy finom öltöny 3 frt 75 kr.

Legfinomabb 4 frt 75 kr

A szövetek tiszta gyapjuból vannak és kettős értékkel bírnak.

Ezen szövetek alkalmasak felöltőknek, úri és női esőköpenyeknek és hálókabátoknak.

Ezenkívül van egy esőtömegből származó pár ezer barab

Valódi brünni Kammgarn úri öltönytiszta gyapjuból

legújabb mintákban, mint sötétebb ugy világosabb színben. Ezen öltönytiszta gyapju, mely azeöltt a gyárosnál 15 frtba került, eladom mostan 8 frt 75 krért.

A szövet elég kabát mellény és nadrágnak, rendeljen tehát a saját érdekében, ugyis csak a vevő élvez, mert a gyáros tömördek sok pénzt veszít.

Nyilatkozat: Időhiány miatt minták nem küldetnek el. Mi kijelentjük nyíltan mindenkinek a pénzt visszaküldeni, a kinek ez öltöny-szövet nem konvenál.

Együttal több ezer

uti plaid

darabk. 3 frt 50 kr., finomb. 5 frt 50 kr., legfinomb. szürke és minden színben kapható.

Plaidek igen nagyon szelesek és vastagok tehát elpusztíthatlanok.

Adresse: Exportwaarenhaus „Zur Austria“
Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31. im eigenen Hause.

Deszka-eladás.

Bártfa városban (Sárosmegye) a városi fűrészren előállítandó 30.000 köbláb deszka és egyéb fűrész áru f. é ápril hó 12-én délelőtti 10 órakor Bártfán a városházán tartandó nyilvános árverésen eladatik.

Bártfán, 1886-ik márczius hó 28-án.
2-2

Polgármester.

Brünni szöveteket

elegáns 10-2

nyári öltönynek

Coupons 3.10 méterként azaz 4 bécsi rőf, minden egyes Coupon 4 frt 80 kr., finomabb 7 frtért, legfinomabb 10 frt 50 kr., legeslegfinomabb

valódi gyapjuszövetből,

valamint Kammgarn és felöltőszöveteket küld az összeg utánvétele mellett.

a rég ösmert posztógyári raktár

Siegel-Imhof.

Brünben.

Nyilatkozat: Minden Coupon 3.10 m. hosszú és 136 cm. széles tehát elegendő egy egész férfi öltönyre.

Az ismert soliditása fentvezett cégnek kezeskedik, hogy csak a legjobb áru és csak a választott minta szerint küldetik el.

Mintogy mostan sok hamis cég „Brünner Waaren“ alatt esalást követ el, a fentvezett raktár mintákat ingyen s bérmentve küld.

Huzás már e hó 24-én!

Kincsem 1 ft 11 sorsjegy 10 ft csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váczi-utca 6. sz.

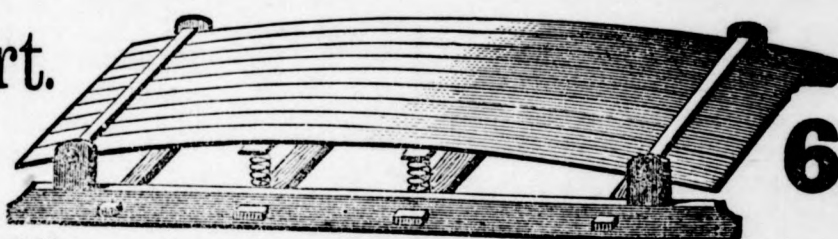
Huzás már e hó 24-én!

Huzás már e hó 24-én!

Cs. kir. csztrák-magyar szabadalmazott

Farugony-matrácok

6 frt.

6 frt.

Pótlék szalmaszákok és sodronybetétek helyett

tiszta, tartós és jutányos, különösen alkalmas intézeteknek és kórházaknak. Nagyobb megrendéseknél megfelelő árlengedés. A megrendéseknél az ágy belső szélessége és hossza tudatandó.

12-7 Főraktár: Bécs, I. Neuer Mrkt 7.

Hirdetmény.

A bártfai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Homa Mihályné szül. Klapács Erzsébet főt-sóvári lakos végrehajtónak Klapács János és kk. Klapács Józsefvégrehajtást szenvedők eleni 52 frt 38 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a bártfai kir. bíróság területén lévő Kis-Szilva községben fekvő a kis-szilvai 4. számú tjkönyvben foglalt 4. urb. telekből Klapács Jánost megillető 1/2 telek utáni külsőségre és 2/3 telek utáni belsőségre s épületrészre, valamint kiskorú Klapács Józsefet megillető 1/2 urb. telek utáni bel- és külsőségre és épület részre az árverést 398 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi május hó 4. napján d. e. 10 órakor Bártfán a tjkönyvi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 39 frt 80 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a pánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Bártfán, 1886. évi február hó 6-án.

Schleiminger,
kir. bírós.

Nem hivatalos rovat.

ANDEL J.-féle

ujjman felfedezett

tengertuli por

12-2

pusztit:

poloskát, bolhát, svábbogarat, molyt, oroszbogart, legyet, hangyát, pinczebogart, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovat. — majdnem természetfölötti gyorsasággal — olyformán, hogy a létező rovarpetének még csak nyomon sem marad.

Válódni minőségben és olcsó áron kapható:

Prága,

ANDEL J.-féle gyógyfűkereskedésében
a fekete kutyához Huss-utca 13.

Hesperesen:

Schmidt Károly

gyógyszerész: /

Intés a t. cz. közönséghez!

Jelentés!

A belvárosban Grabenen és az István-teren felállított két üzlet felhagyása és saját házámba való költözködés következtében, (mivel nincsenek többé oly tömördek kiadásaim, mint a belvárosban) azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a szövötteket 50%-kal olcsóbban árulom el.

Eladók tehát valódi brünni 4-2

ürü öltöny-szöveteket

fekete, barna, világos-szürke, sötét-barna, drap, esokoládé, kék és divatos színben a lent elősorolt árakon.
Egy finom öltöny 3 frt 75 kr.
Legfinomabb 4 frt 75 kr.
A szövöttek tiszta gyapjúból vannak és kettős értékkel bírnak.

Ezen szövöttek alkalmasak felöltöknek, uri és női esőköpenyvegeknek és hálókabátoknak.
Ezenkívül van egy esőtömegből származó pár ezer harab

Valódi brünni Kammgarn üri öltönyszövetek

Tiszta gyapjúból

legújabb mintákban, mint sötétebb úgy világosabb színben. Ezen öltönyszöveteket, mely azelőtt a gyárosnál 15 frtba került, eladom mostan 8 frt 75 kr-ért.
A szövet elég kabát mellény és nadrágnak, rendeljen tehát a saját érdekében, ugys csak a vevő élvez, mert a gyáros tömördek sok pénzt veszít.
Nyilatkozat: Időhiány miatt minták nem küldetnek el. Mi kijelentjük nyíltan mindenkinek a pénzt visszaküldeni, a kinek ez öltöny-szövet nem konvenál.

Együttal több ezer uti plaid darabk. 3 frt 50 kr., finomb. 5 frt 50 kr., legfinomb. szürke és minden színben kapható.
Plaidok igen nagyon szélesek és vastagok tehát elpusztíthatlanok.

Adresse: Exportwaarenhaus „Zur Austria“
Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31. im eigenen Hause.

Deszka-eladás.

Bártfa városban (Sáros megye) a városi fűrészen előállítandó 30.000 köbláb deszka és egyéb fűrészt áru f. é ápril hó 12-én délelőtti 10 órakor Bártfán a városházán tartandó nyilvános árverésen eladatik.

Bártfán, 1886-ik március hó 28-án.
2-2

Polgármester.

Brünni szövötteket

elegáns 10-2

nyári öltönynek

Coupons 3.10 méterként azaz 4 bécsi rőf, minden egyes Coupon 4 frt 80 kr., finomabb 7 frt-ért, legfinomabb 10 frt 50 kr., legeslegfinomabb

valódi gyapjuszövetből,

valamint Kammgarn és felöltő-szöveteket küld az összeg utánvétele mellett.

a rég ösmert posztógyári raktár

Siegel-Imhof.

Brünben.

Nyilatkozat: Minden Coupon

3.10 m. hosszú és 136 cm. széles tehát elegendő egy egész férfi öltönyre.

Az ismert soliditása fentvezett ezégek kezeskedik, hogy csak a legjobb áru és csak a választott minta szerint küldetik el.

Mintogy mostan sok hamis czég

„Brünner Waaren“ alatt esalást követ el, a fentvezett raktár

mintákat ingyen s bementve küld.

Huzás már e hó 24-én!

Huzás már e hó 24-én!

Kincsem 11 sorsjegy 10ft
Sorsjegy csak 10ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váczi-utca 6. sz.

Huzás már e hó 24-én!

DAS BESTE

Cigaretten-Papier

IST DAS ECHE

LE HOUBLON

französisches Fabrikat

von CAWLEY & HENRY in PARIS.

Vor Nachahmung wird gewarnt!

Dieses Papier wird von den Herren
Dr. J. J. Pohl, Dr. E. Ludwig, Dr. E. Lippmann
Professoren der Chemie an der Wiener Universität, bestens
empfohlen u. zwar wegen seiner ausgezeichneten Qualität, seiner
absoluten Reinheit und weil demselben keinerlei der Ge-
sundheit schädlichen Stoffen beigemengt sind.

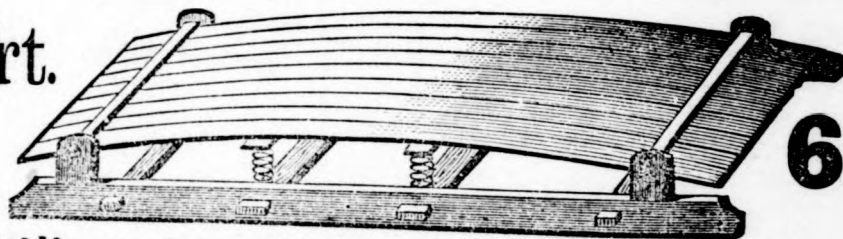

ac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Beranger à PARIS.

Cs. kir. csztrák-magyar szabadalmazott

Farugony-matrácok

6 frt.

6 frt.

Pótlék szalmazsákok és sodronybetétek helyett

tiszta, tartós és jutányos, különösen alkalmas intézeteknek és kórházaknak. Nagyobb megrendéseknél megfelelő árleengedés.
A megrendéseknél az ágy belső szélessége és hossza tudatandó.

12-7 Főraktár: Bécs, I. Neuer Mrkt 7.